

Культурний фронт України
(оперативна інформація за інтернет-ресурсами)

19.11.2024

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[«План стійкості» Зеленського передбачає «культурний Рамштайн»: що це таке.](#)
– Катерина Яковленко

[УКФ визначив пріоритетні напрямки діяльності на 2025 рік](#)

Митці на фронті

[Після поранення і 40 операцій львівський музикант знову може грати на фаготі.](#)
– Наталка Горішня

[«Ми – ППО останньої надії. Якщо „шахедаї” до нас долетіли, то тільки ми можемо їх збити», – кінооператор і військовослужбовець Дмитро Панков.](#)
– Віталій Баранник

Медіа

[«Журналістику хакнули»? Розмова про \(само\)цензуру в Україні.](#)
– Анастасія Крупка

[Як українським медіа працювати з поляризацією в суспільстві: дискусія під час «Медіаднів-2024».](#)
– Марина Баранівська

[З початку повномасштабного вторгнення росії закрились 329 українських медіа,](#)
[– дослідження ІМІ.](#)
– Мар'яна Зінченко

[1000 днів розмов про мир. Як міжнародні медіа бачать шлях до миру в Україні](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[«Деколонізація.Україна» звернулась до Терехова з приводу перейменування вулиці на честь Міська Барбари.](#)
– Олександра Пономаренко

Благодійність

[Відео дня: Третя штурмова презентувала кліпи альбому «Епоха».](#)
– Марічка Максимець

Синтез мистецтв

[Археологія літератури: Translatorium опублікував відеOVERсію перформансу.](#)
– Марічка Максимець

Театр

[Триває акція на підтримку Харківського академічного театру ляльок імені В. А.](#)

[Афанасьєва. – Олександра Пономаренко](#)

[«Ми не театральна Вікіпедія»: у Луцьку показали виставу про Олену Пчілку без кліше. – Тетяна Маркопольська](#)

Музика

[На вірші Шевченка й Лесі Українки створили альбом романсів](#)

Візуальні мистецтва

[From Generation to Generation. У Києві відкриється виставка Тетяни Ілляхової та Олександри Чічкан. – Катерина Кадакова](#)

[Проект «Блукання лісом» запрошує митців і мисткинь надати свої роботи. – Олександра Пономаренко](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Українська продюсерка Катерина Вишневська отримала нагороду на Талліннському кінофестивалі. – Дар'я Тарасова](#)

[В Україні розпочався фестиваль європейського кіно. – Наталка Горішня](#)

[Нова стрічка Озона та байопік про Шарля Азнавура: у Києві пройде фестиваль «Вечори французького кіно». – Ропасва Жанна](#)

[Роттердамський міжнародний кінофестиваль покаже ретроспективу українського режисера. – Олег Челяк](#)

[«1000 днів волі»: прем'єра документального фільму від МВС України](#)

[Відторгнення. Стрічка про прірву між ветеранами й тими, до кого вони повертаються. – Дмитро Десятерик](#)

[Фільм про історію, звичаї та боротьбу гуцулів знімають у Ясінях на Закарпатті. – Varosh](#)

Література. Книговидання

[Книги Плохія, Михеда та Чапая увійшли до підбірки найкращих видань 2024 року від The Telegraph. – Анастасія Большакова](#)

[«Читомо» анонсує прийом заявок на Премію за видатні досягнення у книговиданні](#)

[Харків без слему – не Харків. Як у місті відроджується культура поетичних батлів. – Олеся Бойко](#)

Музейна справа

[Директорка музею історії Кам'янського взяла участь у міжнародній конференції у Варшаві. – Ганна Тимошенко](#)

[«Вицвілі кольори»: в Італії вперше відкрили виставку з роботами Поліни Райко](#)

і Любові Панченко. – Анастасія Большакова

У Києві покажуть раніше не представлені загалу роботи Марії Примаченко та Марії Галушко. – Дар'я Тарасова

«Завдання військового капелана – перемога над війною». – Оріся Шиян

Охорона культурної спадщини

ЮНЕСКО засудило російські атаки по культурній спадщині Одеси й направило місію експертів. – Ксенія Золотова

У Миколаєві внаслідок ворожого удару пошкоджено три об'єкти культурної спадщини

Міжнародне співробітництво

In Solidarity with Ukraine: Україну відвідали угорські та словацькі письменники і журналісти

Песні і пляски в окупованому Генічеську: росіяни привезли ансамбль «Волга» для створення «атмосфери єдінства». – Данило Азовський

Загальні питання

«План стійкості» Зеленського передбачає «культурний Рамштайн»: що це таке. – Катерина Яковленко

Президент України В. Зеленський 19 листопада презентував у Верховній Раді «План стійкості» – внутрішні кроки, покликані посилити державу. Серед пунктів – впровадження «культурного Рамштайну», що охоплює сприяння створенню кафедр україністики в іноземних університетах. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/883213-plan-stijkosti-zelenskogo-vklucaie-kulturnij-ramstajn-so-ce-take/>

УКФ визначив пріоритетні напрямки діяльності на 2025 рік

Наглядова рада Українського культурного фонду затвердила шість пріоритетних напрямів діяльності на 2025 рік, повідомила голова Наглядової ради УКФ Н. Кривда на Шостому міжнародному ярмарку грантів у сфері культури. Напрями, які визначатимуть діяльність фонду у новому грантовому сезоні, сформували за підсумками громадських обговорень, в якому взяли участь представники культурних спільнот, активісти та інші зацікавлені громадяни. Це: культура під час війни – створення контенту, що реагує на виклики війни, сприяє єдності суспільства та має акцент на культурну дипломатію через співпрацю з державними та недержавними ініціативами; інклюзивність культури – безбар'єрний доступ до культурних практик, підтримка ментального відновлення, культурні продукти для дітей та молоді, працевлаштування у сфері культури; культурна спадщина – оцифрування спадщини, яка є під загрозою втрати або знищення, деколонізація колекцій, розвиток культури пам'яті; розвиток культури на місцевому рівні – підтримка культури у прифронтових та деокупованих регіонах, а також у малих громадах; культурне розмаїття – розвиток та підтримка культур національних меншин, етносів та корінних народів; партнерство задля розвитку – партнерські програми для підтримки митців та діячів культури, креативних індустрій та культурного спротиву. Джерело:

<https://chytomo.com/ukf-vyznachyv-priorytetni-napriamky-diialnosti-na-2025-rik/>

Митці на фронті

Після поранення і 40 операцій львівський музикант знову може грати на фаготі. – Наталка Горішня

І. Мелета, фаготист академічного симфонічного оркестру Львівської національної філармонії, у 2022 році в зоні бойових дій отримав чисельні осколкові поранення. Зокрема втратив палець на правій руці. Проте тепер він знову отримав можливість грати на своєму музичному інструменті. Майстер з Польщі Анджей Мунца за фінансової підтримки оркестру змінив розташування клапанів. Таким чином вдалося адаптувати інструмент та пристосувати аплікатуру (тобто змінити розташування клапанів на фаготі) до потреб музиканта. У 2022 році Мелету указом президента нагороджено орденом «За мужність» III ступеня. Зараз він перебуває на лікуванні та проходить

реабілітацію після важкого поранення. Переніс уже понад 40 операцій. Докладніше:

https://zaxid.net/pislya_poranennya_i_40_operatsiy_lvivskiy_muzikant_znov_u_mozhe_grati_na_fagoti_n1598052

«Ми – ППО останньої надії. Якщо „шахеда” до нас долетіли, то тільки ми можемо їх збити», – кінооператор і військовослужбовець Дмитро Панков. – Віталій Баранник

Кінооператор Д. Панков до повномасштабного російського вторгнення жив і працював у Дніпрі, де разом із дружиною, кінорежисеркою К. Стрельченко, знімав документальне кіно. Їхній творчий тандем створив кілька стрічок, присвячених українським захисникам та історичним постатям України: «Олесь Гончар. Слово як зброя», «Зірка для Антона», «Вірю. Чекаю. Молюся», «Ловайськ. Лицарі неба», «Все буде Дніпро». Після початку великої війни Панков став військовослужбовцем і нині полює за «шахедами» в українському небі. В інтерв'ю він розповідає про свій творчий шлях, рішення долучитися до армії тощо. Докладніше:

<https://detector.media/community/article/234894/2024-11-19-my-ppo-ostannoii-nadii-yakshcho-shakhedy-do-nas-doletily-to-tilky-my-mozhemo-ikh-zbyty-kinooperator-i-viyskovosluzhbovets-dmytro-pankov/>

Медіа

«Журналістику хакнули»? Розмова про (само)цензуру в Україні. – Анастасія Крупка

У Києві відбулася щорічна конференція «Медіадні Премії імені Георгія Гонгадзе», під час якої провідні журналісти, редактори, медіаменеджери, комунікаційники і представники бізнесу говорили про виклики та тенденції у медіапросторі України і за кордоном. Серед цьогорічних тем – цензура та самоцензура під час війни, роль медіа у медіації та реінтеграції суспільства, підходи для зменшення медіатравматизації, роль соцмереж та месенджерів, висвітлення війни тощо. Докладніше:

<https://life.ppravda.com.ua/society/rozmova-pro-te-chi-ye-v-ukrajini-samo-cenzura-304921/>

Як українським медіа працювати з поляризацією в суспільстві: дискусія під час «Медіаднів-2024». – Марина Баранівська

«Звільнені території та повоєнна Україна: роль медіа у медіації та реінтеграції суспільства» – такою була тема однієї з панельних дискусій, що відбулася в рамках конференції «Медіадні-2024», яку щорічно проводить Премія імені Георгія Гонгадзе. Учасники обговорювали поляризацію настроїв і думок в українському суспільстві під час повномасштабної війни та роль і завдання медіа у цьому контексті. Докладніше:

<https://detector.media/community/article/234860/2024-11-18-yak-ukrainskym-media-pratsyuvaty-z-polyaryzatsiieyu-v-suspilstvi-dyskusiya-pid-chas-mediadniv-2024/>

З початку повномасштабного вторгнення росії закрились 329 українських медіа, – дослідження ІМІ. – Мар'яна Зінченко

329 українських медіа змушені були припинити свою роботу протягом 1000 днів з початку повномасштабного вторгнення росії. Тільки 16% з них (52 медіа) вдалося відновити свою діяльність. Про це свідчать дані Інституту масової інформації. Закриття медіа найбільше вразило регіони, які розташовані близько до лінії бойових дій. Основною причиною закриття медіа стали тимчасова окупація територій (117 закритих медіа) та фінансові труднощі, спричинені війною (96). 29 медіа зазначили, що закрилися через інші причини – переїзд журналістів, проблеми з розповсюдженням, неможливість працювати так, як до війни. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/234902/2024-11-19-z-pochatku-povnomasshtabnogo-vtorgnennya-rosii-zakrylys-329-ukrainskykh-media-doslidzhennya-imi/>

1000 днів розмов про мир. Як міжнародні медіа бачать шлях до миру в Україні

Центр досліджень «Детектора медіа» проаналізував бачення «миру в Україні» на основі публікацій в англomовних медіа. Докладніше:

<https://ms.detector.media/trendi/post/36752/2024-11-19-1000-dniv-rozmov-pro-myr-yak-mizhnarodni-media-bachat-shlyakh-do-myru-v-ukraini/>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

«Деколонізація.Україна» звернулась до Терехова з приводу перейменування вулиці на честь Міська Барбари. – Олександра Пономаренко

ГО «Деколонізація.Україна» звернулася до Харківського міського голови І. Терехова з пропозицією змінити назву вулиці Гаршина у Харкові, яка досі носить ім'я російського письменника, на честь лідера гурту «Мертвий Півень» М. Барбари, українського співака, актора та багаторічного харків'янина. Це вже друга спроба увічнити ім'я вагомої для Харкова постаті – перша провалилася у липні цього року. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/mysko-barbara-again/>

Благодійність

Відео дня: Третя штурмова презентувала кліпи альбому «Епоха». – Марічка Максимець

18 листопада відбулася прем'єра 8 кліпів з альбому-компіляції Третьої окремої штурмової бригади – «Епоха». Також бригада разом з творчою командою у форматі «Двіж „Епоха”» розповіла про проєкт, створення відеокліпів, секрети та сенси. Усі кошти, отримані від прослуховувань альбому та концертної презентації, буде передано на потреби Третьої ОШБр. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/tretia-shturmova-epokha-video/>

Синтез мистецтв

Археологія літератури: Translatorium опублікував відеOVERсію перформансу. – Марічка Максимець

У межах VII Літературно-перекладацького фестивалю Translatorium, що відбувся у вересні в Хмельницькому, презентували міждисциплінарний перформанс на основі хайку М. Лижова «Археологія літератури». А 18 листопада організатори опублікували відеOVERсію для тих, хто не зміг потрапити на подію. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/arkheolohiia-literatury-2/>

Театр

Триває акція на підтримку Харківського академічного театру ляльок імені В. А. Афанасьєва. – Олександра Пономаренко

Український осередок Міжнародної асоціації діячів театру ляльок (UNIMA) та численні театри з усієї країни об'єднали зусилля, щоб підтримати Харківський академічний театр ляльок імені В. А. Афанасьєва. Ініціатива «Підтримай Харків» виникла у зв'язку зі складними умовами, в яких опинився театр через воєнні дії та відсутність належного фінансування. «Ми підготували низку заходів на підтримку наших харківських колег, – йдеться у відкритому листі від громадської організації UNIMA-Україна. – Зокрема, відправили листи на адресу голови Харківської обласної ради Т. Єгорової-Луценко, голови Харківської обласної військової адміністрації пана О. Синегубова, директорки департаменту культури й туризму Харківської ОВА Н. Машніцької щодо фінансування, а точніше – нефінансування Харківського академічного театру ляльок імені В. А. Афанасьєва». У листі UNIMA пропонує перепідпорядкувати Харківський театр ляльок від Харківської обласної ради до Міністерства культури та стратегічних комунікацій і виділити субвенції з державного бюджету для розв'язання питання заробітної плати. Також, у межах акції, понад п'ятнадцять колективів театрів з усієї України вирішили перерахувати гроші від зборів однієї вистави на потреби харківських лялькарів. «Вже сьогодні колеги з Полтавського академічного обласного театру ляльок передали нам велику суму, завдяки якій ми змогли оплатити послуги з опалення. Це дійсно значна підтримка для нас, яка допомагає продовжувати працювати, проводити репетиції у театрі», – зазначають у Харківському театрі ляльок. Також 17 листопада благодійна вистава на підтримку Харківського театру ляльок пройшла в стінах Запорізького театру «СВІЯ». Докладніше:

<https://lyuk.media/news/unima-help/>

«Ми не театральна Вікіпедія»: у Луцьку показали виставу про Олену Пчілку без кліше. – Тетяна Маркопольська

У Луцьку незалежний театр «Гармидер» показав моновиставу «Пчілка». Мета – розповісти, якою була Ольга Косач (Олена Пчілка) за межами установлених понять та кліше про її ім'я. «Гармидер» створив дослідницький проєкт за підтримки Українського культурного фонду та у співпраці з Волинським національним університетом імені Лесі Українки. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/748520-mi-ne-teatralna-vikipediya-u-lutsku-pokazali-vistavu-pro-olenu-pchilku-bez-klishe>

Музика

На вірші Шевченка й Лесі Українки створили альбом романсів

В Україні створено музичний альбом «Спадок» з романсами на вірші українських поетів і обробленнями народних пісень ХХ століття. Він містить пісні на слова М. Руденка, Лесі Українки, Т. Шевченка та ін. Музику до цих творів написали українські композитори Л. Дичко, Л. Колодуб, М. Кропивницький та ін. Запис проходив у Музеї Ханенків у старовинній залі з фортепіано, на якому грали акомпанемент для вокалу. Партію сопрано виконала авторка проєкту «Спадок» і солістка Національного академічного театру оперети в Києві К. Левицька. Партію на фортепіано зіграла концертмейстерка Національної опери України Ю. Яценко. Послухати альбом можна на YouTube Music і Spotify. **Довідково:** «Спадок» – проєкт, який популяризує вокальну академічну музику сучасними методами. Він є переможцем грантової програми Per Forma, яку здійснює платформа Kyiv Contemporary Music Days за підтримки Performing Arts Fund NL та Міністерства освіти, культури та науки Нідерландів для розвитку сектору перформативних мистецтв в Україні. Докладніше:

<https://chytomo.com/na-virshi-shevchenka-j-lesi-ukrainky-stvoryly-albom-romansiv/>

Візуальні мистецтва

From Generation to Generation. У Києві відкриється виставка Тетяни Ілляхової та Олександри Чічкан. – Катерина Кадакова

У київському центрі мистецтв Bereznitsky Art Foundation 21 листопада стартує виставка «From Generation to Generation», що представить мистецький діалог двох поколінь, матері та доньки – Т. Ілляхової та О. Чічкан. Докладніше:

<https://divoche.media/2024/11/18/from-generation-to-generation-u-kyievi-vidkryetsia-vystavka-tetiany-illiakhovoi-ta-oleksandry-chichkan/>

Проєкт «Блукання лісом» запрошує митців і мисткинь надати свої роботи. – Олександра Пономаренко

Новий проєкт співзасновниці «Харківського моря» О. Мордик «Блукання лісом», присвячений темі харківських лісів, які сьогодні перетворилися з місць спогадів та відпочинку на небезпечний простір, запрошує митців, мисткинь та усіх зацікавлених до участі. Усі роботи у довільному форматі з'являться у мистецькому укрітті DRUK. Дедлайн подачі – 28 листопада. Мета проєкту – створити уявний «пересаджений» ліс у безпечних умовах галереї, де кожен може знайти зв'язок із природою через мистецтво. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/forest-rambling-opencall/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Українська продюсерка Катерина Вишневська отримала нагороду на Талліннському кінофестивалі. – Дар'я Тарасова

Українська незалежна продюсерка з Великої Британії К. Вишневська стала першою лауреаткою почесної продюсерської премії (Honorary TV Beats Producer Award) TV Beats Forum, що проходить у рамках Талліннського кінофестивалю «Темні ночі» (Tallinn Black Nights Film Festival – PÖFF). Нагороду вручили 18 листопада на відкритті форуму TV Beats, після чого Вишневська та модераторка Маріке Муселаерс обговорили успіхи та проблеми спільного виробництва. Нагороду започатковано у 2024 році. Як уточнили керівники TV Beats Forum Петрі Кемпнінен та Руса Тойвонен, премія має на меті відзначити видатну постать з регіону, що охоплює скандинавські країни, Балтію та Центрально-Східну Європу, яка значно вплинула на виробництво теледрам. «Роль Вишневської у створенні та розвитку інтернаціоналізації української компанії Film.UA була видатною, кульмінацією чого стало виконавче продюсування серіалу „Перші дні” („Those Who Stayed”) – сучасного знакового серіалу, спільно зробленого та профінансованого декількома європейськими країнами», – наголосили Койпнінен та Тойвонен. Докладніше:

<https://espreso.tv/kino-ukrainska-prodyuserka-katerina-vishnevskya-otrimala-nagorodu-na-tallinnskomu-kinofestivali>

В Україні розпочався фестиваль європейського кіно. – Наталка Горішня

Фестиваль європейського кіно (EUFF) в Україні організувало представництво Європейського Союзу в Україні спільно з європейськими культурними інституціями Goethe-Institut, Institut Français та Cineuropa. Стрічки, що увійшли до програми EUFF 2024, можна переглянути онлайн. Для цього потрібно зареєструватися. Після – можна орендувати фільм безкоштовно та переглянути його в будь-який зручний час з 18 по 24 листопада. У програмі – визначні роботи європейського кіно, зокрема картини, що отримали нагороди на міжнародних фестивалях. Докладніше:

https://zaxid.net/v_ukrayini_rozpochavsya_festival_yevropeyskogo_kino_n1598023

Нова стрічка Озона та байопік про Шарля Азнавура: у Києві пройде фестиваль «Вечори французького кіно». – Ропасва Жанна

5–11 грудня в київському кінотеатрі «Жовтень» проходитиме фестиваль «Вечори французького кіно – 2024». Стрічки демонструватимуться мовою оригіналу з українськими субтитрами. Це шість нових французьких фільмів, серед яких біографічна драма «Месьє Азнавур» про життя співака Шарля Азнавура, а також нова робота Франсуа Озона «З приходом осені», яка здобула нагороди на Міжнародному кінофестивалі в Сан-Себастьяні. Докладніше:

<https://bit.ua/2024/11/nova-strichka-ozona-ta-bajopik-pro-sharlya-aznavura-u-kyievi-projde-festyval-vechory-frantsuzkogo-kino/>

Роттердамський міжнародний кінофестиваль покаже ретроспективу українського режисера. – Олег Челяк

На міжнародному кінофестивалі в Роттердамі (IFFR), що триватиме з 30 січня до 9 лютого, представлять фокусну програму, присвячену українському режисеру С. Маслобойщикову. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/883091-rotterdamskij-miznarodnij-kinofestival-pokaze-retrospektivu-ukrainskogo-reziseru/>

«1000 днів волі»: прем'єра документального фільму від МВС України
19 листопада, до 1000 днів незламності і хоробрості, в ефірі національного телемарафону «Єдині новини» Міністерство внутрішніх справ покаже документальний фільм «1000 днів волі» про незламний дух українців та їхню боротьбу за свободу. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/film-1000-dniv-voli/>

Відторгнення. Стрічка про прірву між ветеранами й тими, до кого вони повертаються. – Дмитро Десятерик

Про повнометражний дебют «Татова колискова» режисерки Л. Дяк, що є копродукцією України, Румунії та Хорватії. Картину нагороджено призом НВО на кінофестивалі Last Stop у Трієсті та спеціальною відзнакою за найкращий перший повнометражний фільм на фестивалі Doclisboa в Лісабоні. Докладніше:

<https://detector.media/kritika/article/234849/2024-11-18-vidtorgnennya-strichka-pro-prirvu-mizh-veteranamy-y-tymy-do-kogo-vony-povertayutsya/>

Фільм про історію, звичаї та боротьбу гуцулів знімають у Ясінях на Закарпатті. – Varosh

Короткометражний фільм «Оберіг» – це перший проєкт Ясінянської громади, який фінансово підтримав Український культурний фонд. Як розповіла комунікаційна менеджерка проєкту І. Брандіс, ідея створити стрічку, у центрі якої будуть гуцули, їхні характери та звичаї, виношувалася давно. Картина розповідатиме про історію Гуцульщини, проголошення Гуцульської республіки та Карпатської України, які тісно переплітаються вже із сьогоденням – сучасною війною росії проти України. Героями стрічки стануть військовослужбовці, які стояли на захисті країни, місцеві жителі, діячі культури. Також у картині можна буде побачити традиційні для гуцулів ремесла та промисли, зокрема, різьбярство. Власне, й основний символ фільму, на який спирається його назва – це дерев'яний натільний хрестик, котрий споконвіку був оберегом для гуцулів у важкі часи, розповів голова Ясінянської територіальної громади А. Делятинчук. Загальний бюджет проєкту – понад 270 тисяч гривень, однак, за умовами гранту, частково покрити зйомки має й громада. Тож із місцевого бюджету на це передбачили 30 тисяч гривень. Режисер – В. Павлиш. Докладніше:

<https://rakhiv.rayon.in.ua/news/748535-film-pro-istoriyu-zvichai-ta-borotbu-gutsuliv-znimayut-u-yasinyakh-na-zakarpatti>

Література. Книговидання

Книги Плохія, Михеда та Чапая увійшли до підбірки найкращих видань

2024 року від The Telegraph. – Анастасія Большакова

Книжки «The Language of War» О. Михеда, «Chernobyl Roulette» історика С. Плохія та «The Ukraine» А. Чапая (англомовні версії) увійшли до рейтингу 50 найкращих видань 2024 року за висновком The Telegraph. Книгу Михеда поставили на 12 місце рейтингу, Чапая – на 39 місце, а Плохія – 50 місце. Також 22 місце зайняла книга італійського журналіста українського походження «Our Enemies will Vanish» («Наші вороги зникнуть») Ярослава Трофімова. У ній йдеться про російське вторгнення на територію України. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/naykrashchi-knizhki-pro-ukrajinu-vid-the-telegraph-304916/>

«Читомо» анонсує прийом заявок на Премію за видатні досягнення у книговидаванні

Медіа про книжки «Читомо» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» приймають заявки на Премію за видатні досягнення дівців українського книговидавання та літературної сфери. Переможці отримають грошову винагороду – 3000 доларів у кожній номінації. Премію вручатимуть за найпомітніші звершення, що сприяють розвитку книжкового ринку та галузі в цілому, а також популяризації читання, що відбулися за календарний рік. Номінантами можуть стати не лише видавці, але й книжкові блогери, журналісти, бібліотеки, книгарні тощо, чії досягнення особливо помітні протягом року. Докладніше:

<https://chytomo.com/chytomo-anonsuie-pryjom-zaiavok-na-premiuu-za-vydatni-dosiahnennia-u-knyhovydanni/>

Харків без слему – не Харків. Як у місті відроджується культура поетичних батлів. – Олеся Бойко

«Ще у далекому вже 2008 році харківський митець із псевдонімом „Мультифільм Гагарін” розпочав серію поетичних змагань, які отримали назву літературний слем. Згодом проведення батлів перейшло до місцевих слемерів Артема Ельфа, Олександра Кудя та Фрідріха Швальбе. За час свого існування формат літслему, де різні поети-аматори змагалися з такими ж поетами-аматорами, зазнавав змін, розширював свою географію за межі Харкова (до Дніпра, Львова, Києва, Кривого Рогу тощо), змінювалися слем-майстри і тематика заходів. Незмінним лишилося одне: літслем є простором для самовираження, що збирає сміливців, яким є що сказати цьому місту та світу. З роками літературний слем у Харкові оформився у повноцінне поетичне ком'юніті, що продовжує поповнюватися новими поетами та поетками. Літслем у Харкові не припинив своєї діяльності навіть з початком повномасштабного вторгнення». В інтерв'ю Артем Ельф розповідає про відродження слему, його розвиток і зміни через російсько-українську війну. Докладніше:

<https://chytomo.com/kharkiv-bez-slemu-ne-kharkiv-ia-k-u-misti-vidrodzhuietsia-kultura-poetychnykh-batliv/>

Музейна справа

Директорка музею історії Кам'янського взяла участь у міжнародній

конференції у Варшаві. – Ганна Тимошенко

Міжнародна конференція «Заповнення сліпих плям 2.0: Нові наративи та роль музеїв у відновленні України», організована Фондацією ОБМІН у співпраці з Міністерством культури та стратегічних комунікацій України та Фондацією Польсько-Німецької співпраці, пройшла у Варшаві під патронатом Верховної Ради України, Бундестагу Федеративної Республіки Німеччина, голови уряду землі Саар Анке Релінгер, Маршалка Сенату Польщі Малгожати Кідави-Блонської та мера Варшави Рафала Тшасковського. Захід зібрав представників понад ста музеїв з України, Польщі та Німеччини. Дискусії було зосереджено на викликах, які постають перед музеями у ХХІ столітті, зокрема на адаптації до змін соціальних потреб та реагуванні на сучасні суспільні виклики. Особливу увагу учасники приділили питанням деколонізації музейного простору. Було обговорено деколонізаційні практики, представлено підготовлені українськими музеями рекомендації у вигляді документа, що складається з десяти принципів. Під час обговорень наголошувалося на важливості музеїв як інструментів збереження національної ідентичності та формування нових наративів у період відновлення України. Учасники конференції дійшли спільної думки, що сучасні музеї мають не лише документувати історичні події, а й активно адаптуватися до викликів часу, реагуючи на змінені соціальні потреби та формуючи нові підходи до комунікації зі своїми аудиторіями. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/32591/dyrektorka-muzeyu-istoriyi-kamyanskogo-vzyala-uchast-u-mizhnarodnij-konferencziyi-u-varshavi/>

«Вицвілі кольори»: в Італії вперше відкрили виставку з роботами Поліни Райко і Любові Панченко. – Анастасія Большакова

18 листопада в міланській галереї Centro Brera в Італії відкрито виставку українських мисткинь «Вицвілі кольори» («Colori Spenti»). Експозиція представляє роботи художниць, які постраждали від російського вторгнення. Це твори українських мисткинь Л. Панченко, П. Райко та Ж. Кадирової. «Представлення робіт Панченко та Райко в Італії – це більше, ніж просто демонстрація мистецтва. Яскраві кольори їхніх робіт контрастують із трагедіями, які принесла російська агресія: смерті, екологічні катастрофи та випалену землю. Особливо важливо доносити ці реалії до італійців, багато з яких досі відчують сентимент до так званої „великої російської культури”», – розповіла К. Калина, авторка ідеї та керівниця комунікаційного відділу Українського інституту. Виставка триватиме до 28 листопада. Її організував Український інститут спільно з незалежним медіа з журналістських розслідувань Linkiesta та за підтримки Посольства України в Італії. Крім головної експозиції представлять й публічну програму: 20 листопада відбудеться дискусія про культурні та екологічні втрати України від російської війни; 26 листопада – зустріч «Пізнати українське мистецтво». Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/vistavku-polini-rayko-ta-lyubovi-panchenko-vpershe-vidkrili-v-italiji-304925/>

У Києві покажуть раніше не представлені загалу роботи Марії

Примаченко та Марії Галушко. – Дар'я Тарасова

21 листопада у виставкових залах «Хлібні» національного заповідника «Софія Київська» відбудеться відкриття виставки «Дві Марії», присвяченої творчості українських художниць наївного мистецтва – М. Примаченко та М. Галушко. В експозиції, яка триватиме до 12 січня, покажуть роботи з фондової колекції Національного музею народної архітектури та побуту України, які раніше не були презентовані на широкий загал. Майже 100 унікальних творів двох Марій буде поєднано в одному просторі сучасним дизайном та сценографією О. Волосовського й Loft buro – творчої команди професійних архітекторів, дизайнерів та художників, які спеціалізуються на створенні гармонійних і комфортних мистецьких просторів. Виставку доповнюватимуть роботи з артпроекту «Наїв ковчег», створені сучасним майстром скульптурних інсталяцій О. Шевчуком. Це солом'яні фігури фантастичних звірів за мотивами живописних робіт М. Примаченко. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-u-kievi-pokazhut-ranishe-ne-predstavleni-zagalu-roboti-marii-primachenko-ta-marii-galushko>

«Завдання військового капелана – перемога над війною». – Оріся Шиян

У Львівському музеї історії релігії відкрито виставку про історію капеланства. На ній знайомлять зі священниками різних конфесій і релігій, які разом із захисниками тримають стрій у військових одностроях. На банерах, ілюстрованих фотографіями та малюнками, коротко переповідають історію українських військових формувань та капеланів, які їх супроводжували. Докладніше:

https://zaxid.net/ukrayinski_kapelani_n1597896

Охорона культурної спадщини

ЮНЕСКО засудило російські атаки по культурній спадщині Одеси й направило місію експертів. – Ксенія Золотова

ЮНЕСКО направило місію експертів до Одеси для оцінки пошкоджень пам'яток культурної спадщини, які перебувають під захистом організації, внаслідок комбінованого масованого удару по Одесі 14 листопада. «ЮНЕСКО засуджує ці удари, які порушують міжнародне право, і висловлює свою підтримку постраждалим, населенню та місцевій владі», – наголосили в організації. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-yunesko-zasudilo-rosiyski-ataki-po-kulturniy-spadshchini-odesi-y-napravilo-misiyu-ekspertiv>

У Миколаєві внаслідок ворожого удару пошкоджено три об'єкти культурної спадщини

Про це повідомляє Відділ охорони культурної спадщини міста Миколаєва. Ракетний удар нанесено 17 листопада. Докладніше:

<https://mykolaiv.rayon.in.ua/news/761133-u-mikolaevi-vnaslidok-vorozhogo-udaru-poshkodzheno-tri-obekti-kulturnoi-spadshchini>

Міжнародне співробітництво

In Solidarity with Ukraine: Україну відвідали угорські та словацькі письменники і журналісти

Візит словацьких та угорських авторів в Україну відбувся в межах програми In Solidarity with Ukraine за підтримки Prague Civil Society Centre. Зі Словаччини до України приїхали письменник Марек Вадас, журналіст Ян Маркос, політичний аналітик Григорій Месежніков, письменник Міхал Гворецький, журналіст Міро Пасторек. З Угорщини завітали письменник Віктор Горват та наукова співробітниця Центру євроатлантичної інтеграції та демократії (CEID) Дорка Такачі. У перший день гості побачили найважливіші пам'ятки столиці – Софійський собор, Михайлівську площу, Майдан Незалежності та ін. Надвечір зустрілися із представниками правозахисних організацій ZMINA, Truth Hounds та Lemkin Society, а також поспілкувалися з О. Романцовою, виконавчою директоркою Центру громадянських свобод. Наступного дня словацькі та угорські автори вирушили на Київщину, аби на власні очі побачити наслідки російської агресії. Зокрема вони відвідали деокуповані Ірпінь, Бучу та Бородянку. З поверненням до Києва делегати зустрілися з Представництвом Президента України в АР Крим. Пізніше гості відвідали Мистецький арсенал та поспілкувалися з його директоркою О. Островською-Лютою. Згодом представники Національного музею Революції Гідності організували екскурсію виставковим проектом «Протест / Архітектура. Барикади і намети: світ і Україна», який розповідає про історію протестів в Україні і світі. «Будучи словаком, я з подивом дізнався, що українці вже мають музей Майдану. Це сильна відмінність у порівнянні зі словацькою реальністю, оскільки ми досі лише мріємо про музей, присвячений листопаду 1989 року – колапсу комуністичного режиму», – ділиться думками Міро Пасторек. На завершення візиту делегати взяли участь у дискусії «Чому Центральна Європа має переосмислити себе», яку модерував президент Українського ПЕН В. Єрмоленко. З поверненням додому делегати планують розповісти про ситуацію в Україні через ЗМІ, культурні заходи та лекції. Зокрема письменник Віктор Горват вже незабаром розповість про побачене в Україні студентам факультету права Пецького університету в Угорщині. Український ПЕН прийняв вже сімнадцять делегацій іноземних діячів культури, журналістів, правозахисників, лідерів думок. Під час цих поїздок делегації дізнаються про українську культуру, знайомляться з культурними та правозахисними організаціями і національними медіа, а також відвідують деокуповані населені пункти, щоб на власні очі побачити наслідки злочинів російської армії. Докладніше:

<https://espresso.tv/suspilstvo-in-solidarity-with-ukraine-ukrainu-vidvidali-ugorski-ta-slovatski-pismenniki-i-zhurnalisti>

Песні і пляски в окупованому Генічеську: росіяни привезли ансамбль «Волга» для створення «атмосфери єдінства». – Данило Азовський

На окупованій Херсонщині російська пропаганда намагається відволікати місцеве населення від реальних проблем гучними заходами. Одним

із них став виступ ансамблю пісні й танцю «Волга» в Генічеську, організований у межах програми «Ми – єдина семья». Проте очікуваного успіху окупанти не досягли: зал, де відбувався концерт, був напівпорожнім, а місцеві жителі проігнорували захід. Докладніше:

<https://henichesk.rayon.in.ua/news/761110-pesni-i-plyaski-v-okupovanomu-genichesku-rosiyani-privezli-ansambl-volga-dlya-stvorenniya-atmosferi-edinstva>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm